

BİLGİDEN UYGULAMAYA GEÇİŞ

36 yıl önce düzenlenmeye başlanan Ulusal Beton Kongrelerinin on birincisini, 22-24 Mayıs 2025 tarihlerinde Erzurum'da gerçekleştirdik. Kongre, yalnızca teknik bir buluşma değil; bilgiyle uygulama arasındaki makasın nasıl daraltılabileceğine dair ortak aklın arandığı bir zemin oldu. Sunulan bildiriler, yapılan tartışmalar ve konuşmalar gösterdi ki, ülkemizde bilgi birikimi konusunda ciddi bir zenginlik mevcut. Ancak bu birikimin hayata geçirilmesinde, uygulamasında ve denetlenmesinde hâlâ ciddi zayıflıklar yaşanıyor.

Bugün, yüksek dayanımlı, çevreye duyarlı, sürdürülebilir betonlardan, dijitalleşmeden ve yapay zekâ destekli üretim tekniklerinden söz edebiliyoruz. Ancak aynı ülkenin dört bir yanında, depreme maruz kalmadan dahi çöken yapılarla karşılaşyoruz. Sorun, teknolojik geri kalmışlık değil; sorumlulukların ertelenmesi, kamusal denetimin zayıflığı ve mühendisliğin politika dışı tutulmasıdır. Oysa bilimin gösterdiği yolda ilerlemek; yalnızca bilgiye sahip olmakla değil, o bilgiyi uygulamaya sokacak irade ve etik duruşla mümkündür.

Kongrede en çok vurgulanan konulardan biri de buydu: Bilginin üretildiği üniversiteler ile uygulamanın gerçekleştiği sahalar arasında köprü kurmak. Mühendislik sadece hesap ve malzeme bilgisi değil, aynı zamanda kamusal sorumluluk demektir. Meslek alanımızda yaşanan her teknik aksaklık, toplumsal bir yaraya dönüşebilir. Bu yüzden yapı üretim sürecinin her adımında, mühendislik hizmetlerinin nitelikli biçimde yürütülmesini, denetlenmesini ve etik sorumlulukla icra edilmesini savunuyoruz.

Kentsel dönüşüm tartışmaları da benzer biçimde bilgiyle uygulama arasındaki çelişkileri gözler önüne sermektedir. Deprem gerçeğiyle yüzleşmiş bir ülke, yapı stoğunun iyileştirilmesi hayati bir zorunluluk-

tur. Ancak bu zorunluluk, çoğu zaman “dönüşüm” adı altında rant politikalarının aracı haline getirilmektedir. Bilimsel verilere dayalı risk analizleri yapılmadan, kamu denetimi etkinleştirilmeden, meslek örgütlerinin uyarılarına kulak verilmeden yürütülen dönüşüm süreçleri, halkın barınma hakkını tehdit ederken, yapı güvenliğini de gölgede bırakmaktadır.

Kongrede dile getirilen en önemli değerlendirmelerden biri de buydu: Güçlendirme, yenileme, dönüştürme süreçlerinde kamunun yararını, halkın yaşam hakkını ve mühendisliğin etik ilkelerini öncelemeyen hiçbir uygulama çözüm değil, sorunun parçası olur. Özellikle İstanbul gibi yüksek riskli bölgelerde, merkezi yönetim ile yerel yönetimlerin; meslek odalarının bilgi birikimini ve kamusal misyonunu dışlamadan, birlikte çalışması zorunluluktur. Aksi takdirde zaman daralmakta, beklenen İstanbul depremine karşı toplum korunmasız bırakılmaktadır.

Bugün karşımızda duran temel mesele; bilgi ile irade arasındaki uçurumu kapatabilmektir. Beton teknolojisi geliyor, mühendislik bilgisi derinleşiyor, bilim yol gösteriyor. Ancak yapı güvenliği hâlâ bir “olasılık”, yaşam hakkı ise bir “tesadüf” gibi yaşıyorsa, orada bilgi birikiminin uygulamaya geçmediği açıktır. Biz İnşaat Mühendisleri Odası olarak, bu köprüyü kurma iradesini temsil ediyoruz.

Bu sayıda yer verdiğimiz kongre değerlendirmeleri, makaleler ve meslek alanımıza dair tartışmalar, tam da bu geçişin -bilgiden uygulamaya geçişin- gerekliliğini bir kez daha hatırlatmaktadır. Daha güvenli yapılar, daha yaşanabilir kentler ve daha güçlü bir mesleki gelecek için, bilgiyi uygulamaya dönüştürme sorumluluğunu hep birlikte omuzlamalıyız.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
İstanbul Şube Yönetim Kurulu